

**SVEUČILIŠTE U SPLITU
FILOZOFSKI FAKULTET**

Odsjek za sociologiju
Predmet: *Kvalitativna metodologija*
Akademska god. 2007/08.

Studentica: Ivana Brstilo

« KVALITATIVNE ISTRAŽIVAČKE TRADICIJE »

(metodološki esej)

*recenzentice: prof.dr. Anči Leburić (Filozofski fakultet u Splitu)
Zorana Šuljug, asistentica (Filozofski fakultet u Splitu)*

*Esej je recenziran 10.01.2008. i postavljen na službenoj web stranici
Odsjeka za sociologiju Filozofskoga fakulteta u Splitu
(www.ffst.hr/dokumenti/izdavastvo/studentski/sociologija/index.htm)*

Kvalitativna istraživanja koriste teren kao glavni izvor podataka. Naglašavaju važnost detaljnog razumijevanja, te se fokusiraju na značenja i istraživačke perspektive. Kvalitativnim istraživanjem odabrana se pojava, promjena ili fenomen društveno kontekstualiziraju. Preciznije, stavljaju se u vremenski i prostorni okvir. Svaki istraživački proces istovremeno je i društveno odnos, stoga se ne smije izolirati od društvenih relacija i interakcija.

Kvalitativne istraživačke tradicije razlikuju specifičan princip pristupanja problemu. Ni jedna istraživačka tradicija nije bolja od druge. Stvar je istraživačeva odabira, odnosno procjene kojim će pristupom ili tradicijom cjelovitije i kvalitetnije istražiti, a potom objasniti odabranu pojavu.

Narativnim istraživanjem u fokusu je pojedinac, odnosno individualno iskustvo. Time se ostvaruje kvalitativnost u pogledu detaljnog, iscrpnog i dubinskog razumijevanja. Koristeći neautoritativan pristup, istraživač nastoji ostvariti opuštenu atmosferu i tako prevladati svoj

povlašteni istraživački položaj. Ipak, nastoji zadržati objektivnost kako bi prikupljeni rezultati bilo što pouzdaniji.

Etnografska istraživanja su bazirana na proučavanju grupe koja dijeli kulturu. Ulazeći u proces istraživanja, sam istraživač unosi svoje vrijednosti i stavove. Svaka kultura je specifična i stoga je relevantno da se istraživač ogradi od dotadašnjih iskustava kako bi što nepristranije opisao i interpretirao grupu koju njihova kultura definira. Bit kvalitativnosti je ostvarena u istraživačkom prikazu višestrukih perspektiva, kao kompleksne stvarnosti koja je kulturno determinirana.

Fenomenologija za predmet istraživanja ima više pojedinaca koji su doživjeli isti fenomen. Uzorak treba biti homogen, pa izazov predstavlja pronaći osobe koje imaju zajedničko iskustvo. Na djelu stoga treba biti fleksibilnost odnosa, kreativnost i komunikativna neformalnost. Kvalitativni pristup je kreativan jer nikad slijepo ne slijedi određenu formu. Fleksibilno se prilagođava problemu koji se istražuju ili reakciji ispitanika.

Utemeljena teorija (*grounded theory*) uključuje intervjuiranje više osoba i analizu perspektiva sudionika. Esencijalno je da podatci generiraju teoriju, a ne obratno. Takva istraživanja su često dugotrajna, zahtijevaju dug boravak na terenu, što je karakteristika kvalitativnog pristupa. Za vrijeme produženog terenskog rada mogući su neočekivani elementi, pa istraživač treba pažljivo bilježiti sve uočeno. Ponekad nepredviđeni detalji mogu obogatiti čitavu studiju. Takvim pristupom istraživanje je kvalitetnije, jer uključuje sve aspekte problema.

Case study istraživanje se odnosi na ispitivanje jednoga ili više slučajeva ili individua. Ne postoji unaprijed zacrtan broj slučajeva koje istraživač treba slijediti. Kao što je svaki istraživački problem individualan, tako i svaki istraživač ponaosob odabire svoj način rada. Stoga je svako istraživanje posebno i drugačije od ostalih, čak i kada se radi o ispitivanju iste pojave, fenomena i sl. Predmet ispitivanja kod *case study*-ja može biti proces, osoba, aktivnost ili neki događaj. Kvalitativni pristup na inovativan i kreativan način pristupa samom istraživačkom procesu.

Kvalitativni pristupi naglašavaju dugotrajan rad na terenu kako bi što iscrpnije opisali i objasnili kompleksne fenomene višestruke stvarnosti. Ne slijede unaprijed određen plan već zasebno tretiraju svaki aspekt istraživanja. Svaka istraživačka tradicija u fokus stavlja određene elemente koji je razlikuju od drugih. Kao što je svaki istraživač poseban, tako je i svako istraživanje specifično na svoj način.